

7 konkretnih zavez za Maribor, regijo, Štajersko.

V kolikor bo povezovalni koalicijski trojček sestavljal novo Vlado RS v obdobju 2026 – 2030, se bo zavzemal, da bo nova vlada dejansko pomagala Mariboru nadoknaditi razvojni zaostanek. Zanj ne zadoščajo le enkratne subvencije, temveč so potrebni **sistemski premiki**. Maribor ne potrebuje "pomoči", ampak **vzvod**, da začne delovati kot močno regionalno središče, ki bo protiutež Ljubljani.

Tukaj so ključni ukrepi, ki bi jih morala sprejeti vlada:

1. Sprejetje "Zakona o Mariboru" (ali poseben status metropolitanskega območja)

Maribor je prevelik, da bi ga obravnavali enako kot male občine, in hkrati preveč specifičen, da bi ga upravljali centralizirano iz Ljubljane.

- **Ukrep:** Vlada bi morala Mariboru podeliti **poseben pravni status**, ki bi mu omogočil neposredno črpanje kohezijskih sredstev EU brez posrednikov in prenos upravljanja državnih vpadnic na mesto. (podobna ureditev kot v Avstriji mesto Gradec)

2. Fiskalna decentralizacija (Več denarja naj ostane doma)

Trenutni sistem povprečnine Maribor kaznuje, ker ima velike stroške vzdrževanja infrastrukture, ki jo uporablja cela regija.

- **Ukrep:** Povečanje deleža **dohodnine**, ki ostane občini (namesto zdajšnjih cca 54 % na vsaj 65-70 %). To bi Mariboru prineslo dodatnih **15–20 milijonov evrov letno**, kar bi takoj rešilo problem zadolženosti.

3. Selitev državnih institucij v Maribor

Koncentracija vseh ministrstev in agencij v Ljubljani povzroča prometni kolaps in "izsesavanje" kadrov iz regij.

- **Ukrep:** Fizična selitev vsaj dveh ali treh ključnih državnih organov (npr. Agencije za okolje, dela Ministrstva za kmetijstvo ali infrastrukturnih uradov) v Maribor.
- **Učinek:** Ustvarjanje visoko kvalificiranih delovnih mest in zmanjšanje dnevnih migracij proti Ljubljani.

4. Vzpostavitev hitre železniške povezave (MB–LJ v najmanj 85 minutah)

Brez hitre in zanesljive železnice Maribor ostaja na obrobju.

- **Ukrep:** Prednostna investicija v posodobitev proge, da bi pot z vlakom do Ljubljane trajala manj kot eno uro.
- **Učinek:** Maribor bi postal privlačen za bivanje strokovnjakov, ki delajo v prestolnici, in obratno, podjetja v Mariboru pa bi lažje dostopala do ljubljanskega bazena znanja.

5. Davčne olajšave za visokotehnološke investicije v regiji

Vlada bi morala vzhodno kohezijsko regijo (kjer je Maribor) opredeliti kot **območje s posebnimi spodbudami**.

- **Ukrep:** Znižanje davka od dobička pravnih oseb za podjetja, ki v Mariboru odprejo razvojne oddelke (R&D), ne le proizvodnih hal

6. Sanacija in razvoj UKC Maribor kot prioriteta

UKC Maribor ne sme biti "rezervna bolnišnica".

Ukrep: Vlada mora zagotoviti izredna sredstva za pokritje dolgov in investicije v nove klinike, da se izenači standard oskrbe z ljubljanskim.

7. Sanacija in sprejetje Državnega prostorskega načrta (DPN) za letališče Edvarda Rusjana

Država bi lahko zamenjala nepremičnine mariborskega UKC z MOM na področju letališča Edvarda Rusjana. S tem MOM postane deležnik pri upravljanju. Pogoji je sprejetje DPN-ja s katerim je mogoče:

- Podaljšati vzletno-pristajalne steze, kar bi omogočilo pristank večjih tovornih in potniških letal.
- Graditi novih objektov (hangarji, logistični centri, servisne delavnice).

Potrebna je celovita sanacija poškodovane infrastrukture, Razvoj "Smart Hub" koncepta (Tovor in logistika)

Cilji: Multimodalni logistični center in Povezava letališča z železnico in avtocesto.

Servisni center (MRO): Vzpostavitev baze za vzdrževanje in popravilo letal in Baze za drone.

Država za oživitve potniškega prometa subvencionira nizkocenovne linije in jih promovira (podobno kot to počne za Ljubljano).

Povzetek: Mariborsko letališče ne potrebuje le novih potnikov, ampak novo vizijo. Večina se strinja, da bi Maribor moral postati močno tovarno in servisno vozlišče, potniški promet pa bi se razvijal kot dopolnilna dejavnost.

V Mariboru, 20.2.2026

Kandidat za poslanca v VE 7, okraj Maribor II

Stojan Auer

Predsednik NSI

Jernej Vrtovec